

น
พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ

นางสาวศุภนิจ ตรีนิคม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตก
ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-928-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013944

i 17A93377

๕

TEACHER AND STUDENT VERBAL BEHAVIORS IN TEACHING AND LEARNING
ENGLISH IN PRATHOM SUKSA FIVE IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss Supanit Trenikom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-928-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 อังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

โดย   นางสาวศุภนิจ ตรีนิคม

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

[Signature] อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

[Signature] กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อนิสิต   นางสาวศุภนิช ตรีนิคม

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

ภาควิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษจำนวน 25 คน และนักเรียนจำนวน 71 8 คน จากห้องเรียน 25 ห้อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2529 ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายชั้น

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ค่าความเที่ยงของการสังเกตของเครื่องมือดังกล่าวเท่ากับ 0.87 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ห้องเรียนละ 3 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ทำการสังเกตสัปดาห์ละครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวัดค่าความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่แสดงออกคิดเป็นสัดส่วนดังนี้ ครูคิดเป็นร้อยละ 64.26 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 32.00 ส่วนที่เหลือเป็นความเงี้ยบหรือความสับสนร้อยละ 3.73
2. พฤติกรรมทางวาจาของครูที่เป็นภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 69.58 และเป็นภาษาอังกฤษร้อยละ 30.41
3. พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนที่เป็นภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 50.59 และเป็นภาษาอังกฤษร้อยละ 49.40
4. พฤติกรรมทางวาจาของครูที่แสดงออกมากที่สุดคือ พฤติกรรมคำถาม คำถามนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และที่แสดงออกน้อยที่สุด คือพฤติกรรมคำถาม ทอ คำถามนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.36
5. พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนที่แสดงออกมากที่สุดคือ พฤติกรรมคำถาม ทอ คำถามครู คิดเป็นร้อยละ 50.73 และที่แสดงออกน้อยที่สุด คือพฤติกรรมคำทอ เพื่อขอร้องคิดเป็นร้อยละ 1.89

1

Thesis Title   Teacher and Student Verbal Behaviors in
Teaching and Learning English in Prathom Suksa
Five in Schools under the Jurisdiction of the
Office of Samut Prakan Provincial Primary
Education

Name   Miss Supanit Trenikom

Thesis Advisor   Assistant Professor Ramsamorn Yoosathaporn, Ph.D.

Department   Elementary Education

Academic Year   1986

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study teacher and student verbal behaviors in teaching and learning English in Prathom Suksa Five in schools under the jurisdiction of the office of Samut Prakan Provincial Primary Education

Procedures

The subjects were 25 English language teachers and 718 Prothom Suksa Five students from 25 classrooms in schools under the jurisdiction of the Office of Samut Prakan Provincial Primary Education, academic year 2529 obtained by multi-stage sampling technique.

04

The instrument used was The Teacher and Student Verbal Behavior Observation Form constructed by the researcher. The reliability of the instrument was 0.87. The data were collected by observing the teacher and student verbal behavior in the English language classroom 3 times with 3 periods for each observation. One period was composed of 20 minutes. The observation was done once a week. The data obtained were analyzed by utilizing frequency and percentage.

Results

1. Teacher and student verbal behavior in the teaching and learning English were : teacher verbal behavior was 64.26 percent; student verbal behavior was 32.00 percent; and silence or turmoil 3.73 percent.

2. Teacher verbal behavior in Thai was 69.58 percent and in English 30.41 percent.

3. Student verbal behavior in Thai was 50.59 percent and in English 49.40 percent.

4. Teacher verbal behavior demonstrated the most was asking the student questions, 31.25 percent and the least was answering the student questions.

5. Student verbal behavior demonstrated the most was answering the teacher questions, 50.73 percent and the least was making a request, 1.89 percent.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร.แรมสมร อยู่สอาด อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและข้อคิด ตลอดจนให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยตลอด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ปานตา ไข้เทียมวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรสุภา บุญยไวโรจน์ กร.นิพนธ์ ไทยพานิช กร.วชิราพร อัจฉริยโกศล ที่ช่วยกรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

อนึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ประภาพรรณ เล็งวงศ์ อาจารย์อำพล ทองคำ ตลอดจนอาจารย์ใหญ่ คณะครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ที่ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือเป็น อย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจน อาจารย์สุพักตร์ พิบูลย์ อาจารย์อรวรรม ประจงกิจ คุณศิริเรก สุขสุนัย ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางคำานสถิติ ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จสมบูรณ์มิได้ หากมิได้รับความช่วยเหลือ แนะนำเอาใจใส่ และประสานงานจาก คุณอนันต์ มุกดาวิจิตร ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณภิญโญ ศรีพระราม ที่ได้กำลังใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ

ศุภนิจ กรีนิกม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ร

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	9
	ขอบเขตของการวิจัย	9
	ข้อตกลงเบื้องต้น	10
	คำจำกัดความ	10
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
	การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในประเทศไทย	12
	หลักและวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ .	16
	แนวโน้มในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษา ต่างประเทศในปัจจุบัน	22
	พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่าง ประเทศของครู	28

บทที่	หน้า
ความสำคัญของพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	32
การปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	38
เครื่องมือในการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การสอน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	60
ขั้นเตรียมการ	60
การสุ่มตัวอย่างประชากร	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	148
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	149
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่เลือกใช้ในการวิจัย ...	151
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	153
ภาคผนวก ง. การหาความเที่ยงของการสังเกต	164
ภาคผนวก จ. ตัวอย่างวิธีคำนวณในการวิเคราะห์ข้อมูล ..	170
ภาคผนวก ฉ. ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมทางวาจาของครู และนักเรียนในการเรียนการสอนภาษา อังกฤษ	173
ประวัติผู้เขียน	184

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำแนกพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน	36
2	จำนวนโรงเรียนที่เลือกใช้ในการวิจัยแยกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน	63
3	รายชื่อโรงเรียนที่จะศึกษาแยกตามอำเภอและ ขนาดของโรงเรียน	64
4	สรุปตัวอย่างประชากรจำแนกตามพื้นที่และขนาดของ โรงเรียน	66
5	จำนวนครูจำแนกตามเพศ	75
6	จำนวนครูจำแนกตามช่วงอายุ	76
7	จำนวนครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนนักเรียน และ ประสบการณ์ทางการสอนภาษาอังกฤษ จำแนกตามช่วง ประสบการณ์	77
8	จำนวนครูจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	78
9	จำนวนครูจำแนกตามความรู้สึที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ..	79
10	จำนวนครูจำแนกตามสาเหตุที่ทองสอนภาษาอังกฤษ	80
11	จำนวนครูจำแนกตามจำนวนครั้งที่เคยได้รับการอบรม การสอน ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	81
12	พฤติกรรมการสอนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ...	82

ตารางที่	หน้า
13	พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ 83
14	พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาของครูจำแนกตาม พฤติกรรม 84
15	พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาของนักเรียนจำแนก ตามพฤติกรรม 86
16	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การถามคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบ 88
17	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การตอบคำถามนักเรียน 90
18	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง 92
19	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การสรุป 94
20	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การออกคำสั่ง การแนะนำนักเรียน 96
21	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การว่ากล่าวตักเตือน อบรมสั่งสอน การทำหนี การชี้ ลงโทษนักเรียน 98
22	ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของครูค้ำน การชม การให้กำลังใจ การพูดเพื่อยอมรับความรู้สึก ของนักเรียน 100

ตารางที่	หน้า
23	ความดีและร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน คำนวณการถ่วงค่าตามครู 101
24	ความดีและร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน คำนวณการตอบคำถาม หรือการสนองคำพูดครู 103
25	ความดีและร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน คำนวณการถามคำถามเพื่อน การตอบคำถามเพื่อน และ การอภิปรายกลุ่ม 105
26	ความดีและร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน คำนวณการเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิด เห็น การพูดเพื่อนักโทษ 107
27	ความดีและร้อยละของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน คำนวณการพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อการกระทำ ... 109